

Innspill

Rus og psykisk helse

Tanken om rusproblemer som et helsespørsmål, og ikke bare et sosialt problem, har i det siste fått mer vind i seilene.

Ann Kristin Knudsen og kolleger skriver på denne siden om tilgjengelighet av alkohol som en vesentlig risikofaktor for utvikling av psykiske lidelser. Folkehelsas rapport «Psykiske lidelser i Norge» slo i fjor høst fast det samme.

For miljøene ved HEMIL-senteret og Folkehelsa er klienten Norges befolkning under ett, og målet er å finne intervensjoner som har effekt for hele nasjonens psykiske helse. Da er det naturlig å se på virkemidler som høyere alkoholavgifter, redusert tilgjengelighet og strengere aldersgrenser – alt sammen tiltak vi vet virker.

I forrige nummer av Tidsskriftet presenterte vi fersk norsk forskning som viste at barn av rusmisbrukere har høyere risiko for utvikling av psykiske helseproblemer. Henning Mohaupt og Fanny Duckert beskrev hvordan disse barna oftere blir «vanskelige» skolebarn, mistilpassede ungdommer og psykisk syke voksne.

«Hvis man skal forsøke å peke på en viktig faktor for at alvorlig vold eller drap skjer, må det være bruk av rusmidler, i første rekke alkohol.» Dette sa Ann-Kristin Olsen, leder av Olsen-utvalget, da hun nylig leverte utredningen om drap begått av personer med kjent psykisk lidelse. I 61 prosent av drapssakene utvalget har gjennomgått, var gjerningspersonen ruset, og 40 prosent av gjerningspersonene var diagnostisert med en ruslidelse.

Inntektene våre har økt mer enn alkoholavgiftene. I et folkehelseperspektiv bør avgiftene tvert imot opprettholdes og vurderes skjerpet, skriver Ann Kristin Knudsen.

«Hvor mange nye behandlingsplasser kan dere love per nye pub som får skjenkebevilling?» spurte klinikksjef ved Bergensklinikkene Kari Lossius partilederne her i Tidsskriftet i fjor. Det er plass til flere psykologer på barrikadene for en strengere alkoholpolitikk.

Redaksjonen